

دانشکده: پیراپزشکی	گروه آموزشی: تکنولوژی اتاق عمل	مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی اتاق عمل
نام درس: تغذیه در جراحی	تعداد واحد: ۱	نوع واحد: نظری
زمان برگزاری کلاس: یکشنبه	ساعت: ۸ الی ۱۰	مکان برگزاری: دانشکده پیراپزشکی
مسئول درس: خانم حنانی	مدرسین: خانم حنانی	

شرح درس: این درس با هدف آشنایی دانشجویان کارشناسی اتاق عمل با اصول تغذیه بیماران جراحی، نیازهای تغذیه‌ای قبل و بعد از عمل، ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای، روش‌های تغذیه خوراکی و حمایتی، و ملاحظات تغذیه‌ای در بیماران و اعمال جراحی مختلف ارائه می‌شود.

هدف کلی: دانشجو در پایان درس بتواند اهمیت تغذیه در روند درمان و ترمیم بیماران جراحی را درک کرده، وضعیت تغذیه‌ای بیمار را به‌طور اولیه ارزیابی نموده و اصول مراقبت و حمایت تغذیه‌ای بیماران جراحی را با توجه به شرایط بالینی و نوع عمل توضیح دهد.

اهداف ویژه:

۱. دانشجو بتواند مفهوم تغذیه در بیماران جراحی و اهمیت آن را توضیح دهد.
۲. دانشجو بتواند نقش تغذیه مناسب در بهبود نتایج جراحی را بیان کند.
۳. دانشجو بتواند نیازهای تغذیه‌ای بیماران در دوره قبل و بعد از عمل را توضیح دهد.
۴. دانشجو بتواند عوامل مؤثر بر وضعیت تغذیه‌ای بیماران جراحی را شناسایی کند.
۵. دانشجو بتواند علائم و نشانه‌های سوءتغذیه در بیماران جراحی را شناسایی کند.
۶. دانشجو بتواند روش‌های ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای بیمار را شرح دهد.
۷. دانشجو بتواند اهمیت پروتئین، کربوهیدرات، چربی‌ها، ویتامین‌ها و مواد معدنی را در روند ترمیم زخم توضیح دهد.
۸. دانشجو بتواند نقش آب و الکترولیت‌ها را در مراقبت از بیمار جراحی بیان کند.
۹. دانشجو بتواند عوارض ناشی از سوءتغذیه در بیماران جراحی را توضیح دهد.
۱۰. دانشجو بتواند اصول تغذیه مناسب در دوره قبل از عمل را بیان کند.
۱۱. دانشجو بتواند اصول تغذیه بیمار در دوره پس از عمل را توضیح دهد.
۱۲. دانشجو بتواند تفاوت‌های تغذیه خوراکی، تغذیه روده‌ای و تغذیه وریدی را بیان کند.
۱۳. دانشجو بتواند موارد کاربرد تغذیه روده‌ای در بیماران جراحی را شناسایی کند.
۱۴. دانشجو بتواند موارد کاربرد تغذیه وریدی در بیماران جراحی را شناسایی کند.
۱۵. دانشجو بتواند روش‌های مختلف دسترسی برای تغذیه روده‌ای را نام برده و کاربرد هر یک را بیان کند.
۱۶. دانشجو بتواند عوارض احتمالی تغذیه روده‌ای و وریدی را شناسایی کند.
۱۷. دانشجو بتواند نقش تیم جراحی و تیم درمان را در پیشگیری و کنترل مشکلات تغذیه‌ای بیمار توضیح دهد.
۱۸. دانشجو بتواند اصول تغذیه‌ای بیماران مبتلا به زخم و اختلال در ترمیم بافت را توضیح دهد.
۱۹. دانشجو بتواند ملاحظات تغذیه‌ای بیماران جراحی در شرایط خاص مانند جراحی‌های گوارشی را بیان کند.
۲۰. دانشجو بتواند با توجه به وضعیت بیمار جراحی، نیاز به حمایت تغذیه‌ای و نوع مناسب آن را تشخیص دهد.

جلسه ۱	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه‌ی تدریس	ارزشیابی
جلسه اول مدت زمان (دقیقه)	مبانی تغذیه در بیماران جراحی	اهمیت تغذیه در جراحی؛ نقش انرژی، پروتئین، کربوهیدرات، چربی، ویتامین‌ها، مواد معدنی و آب؛ پیامدهای سوءتغذیه بر ترمیم زخم، ایمنی و عوارض جراحی.	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پرسش شفاهی و مشارکت کلاسی
جلسه دوم	ارزیابی وضعیت تغذیه‌ای بیمار جراحی	شرح حال تغذیه‌ای؛ بررسی وزن، قد، BMI و تغییرات وزن؛ علائم سوءتغذیه؛ بررسی دریافت غذایی و عوامل مؤثر بر آن؛ آشنایی با ارزیابی بالینی و آزمایشگاهی وضعیت تغذیه‌ای.	سخنرانی، مطالعه موردی، تمرین محاسبه BMI	حل یک مورد بالینی و پرسش کلاسی
جلسه سوم	نیازهای تغذیه‌ای قبل از عمل	نیاز انرژی و پروتئین؛ آماده‌سازی تغذیه‌ای بیمار پیش از جراحی؛ محدودیت‌های غذایی و ناشتا بودن؛ تأثیر مدت ناشتایی بر بیمار؛ اصول تغذیه در بیماران در معرض سوءتغذیه.	سخنرانی تعاملی، بحث موردی	پرسش و پاسخ و ارزیابی مورد بالینی
جلسه چهارم	تغذیه پس از عمل جراحی	تغییرات متابولیک پس از جراحی؛	سخنرانی، بحث گروهی، سناریوی	ارزشیابی شفاهی و تحلیل سناریو

		نیازهای انرژی و پروتئین؛ زمان شروع تغذیه؛ پیشرفت رژیم غذایی از مایعات تا غذای معمول بر اساس وضعیت بیمار؛ پیشگیری و کنترل عوارض تغذیه‌ای.		
جلسه پنجم	تغذیه خوراکی و تغذیه حمایتی	اصول تغذیه خوراکی؛ اندیکاسیون‌های تغذیه روده‌ای و وریدی؛ مزایا و محدودیت‌ها؛ انواع روش‌های تغذیه روده‌ای؛ آشنایی با عوارض و مراقبت‌های مرتبط با تغذیه حمایتی.	سخنرانی تعاملی، نمایش آموزشی، مطالعه موردی	پرسش شفاهی و ارزیابی عملکردی
جلسه ششم	تغذیه در اعمال جراحی دستگاه گوارش	ملاحظات تغذیه‌ای در جراحی‌های معده و روده؛ رژیم غذایی پس از جراحی‌های گوارشی؛ پیشگیری از کم‌آبی و کمبودهای تغذیه‌ای؛ سندرم دامپینگ و ملاحظات تغذیه‌ای؛ نقش تیم درمان.	سخنرانی، مطالعه موردی، بحث گروهی	حل مورد بالینی و پرسش کلاسی
جلسه هفتم	تغذیه در بیماران با شرایط ویژه جراحی	اصول تغذیه در بیماران چاق، دیابتی، سالمند و بیماران دچار زخم یا عفونت؛ نقش پروتئین و	سخنرانی تعاملی، ارائه مورد بالینی، بحث گروهی	ارائه کوتاه دانشجویان و ارزیابی موردی

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی
طرح درس (Lesson Plan)

		ریزمغذی‌ها در ترمیم زخم		
جلسه هشتم	نقش دانشجوی اتاق عمل در مراقبت تغذیه‌ای بیمار جراحی و جمع‌بندی	نقش اعضای تیم جراحی در شناسایی خطر سوءتغذیه؛ نکات تغذیه‌ای مهم در مراحل قبل و بعد از عمل؛ پایش تحمل تغذیه و گزارش علائم غیرطبیعی؛ مرور مباحث و جمع‌بندی.	مرور و جمع‌بندی، بحث موردی، پرسش و پاسخ	آزمون کوتاه پایانی و ارزیابی مشارکت